

Тэхналогіі выкарыстання народнай цацкі ў выхаваўча-адукацыйным працэсе дашкольнай установы

Народная цацка ўводзіць дзіця ў свет народнай культуры, этыку чалавечых адносін. З яе дапамогай дашкольнікі засвойваюць сацыяльны вопыт папярэдніх пакаленняў, у іх фарміруюцца маральныя навыкі і ўменні, культура чалавечых паводзін.

Узнаўляючы рэальныя і ўяўныя прадметы, выявы, народная цацка служыць мэтам разумовага выхавання дашкольнікаў. Менавіта народная цацка ставіць перад дзіцём розныя гульнявыя задачы, спрыяе развіццю ў яго пазнавальных працэсаў. Пазнавальная каштоўнасць для дзіцяці народнай цацкі ў тым, што яна адлюстроўвае з'явы рэальнага свету ў даступных ёй формах. Цацка дапамагае дзіцяці пазнаваць навакольны свет, прывучае яго да мэтанакіраванай, асэнсаванай дзейнасці, спрыяе развіццю вобразнага мыслення, памяці, мовы, эмоцый; аказвае жывое ўздзеянне на ўспрымальную душу выхаванцаў. Народная цацка мае не толькі экалагічную, але і духоўную чысціню. Выкананая з пяшчотай і любоўю, яна развівае фантазію, духоўны свет дашкольнікаў, спрыяе авалодванню імі першымі прафесійнымі навыкамі. Да таго ж у працэсе гульнявых зносін з народнай цацкай дзіця вучыцца ўяўляць вобраз жывога натуральнага прадмета, што спрыяе развіццю яго назіральнасці і кемлівасці.

Народная цацка шырока выкарыстоўваецца ў мастацка-выхаваўчай працы з дзецьмі, у прыватнасці для развіцця дзіцячай тэхнічнай і мастацкай творчасці.

У практыцы дашкольнай адукацыі нашай краіны назапашаны дастаткова багаты вопыт выкарыстання беларускай традыцыйнай цацкі ў рознабаковым выхаванні дзяцей. Гэты вопыт паказвае, што знаёмства дзяцей з народнай цацкай можа ажыццяўляцца рознымі шляхамі.

Сучасныя даследванні беларускіх навукоўцаў у галіне педагагічнай навукі і мастацтвазнаўства настойваюць на тым, што мастацтва беларускай

народнай цацкі з'яўляецца асаблівым тыпам мастацкай творчасці, якая інтэгруе ў сабе розныя віды народнага мастацтва, аб'ядноўвае матэрыяльныя і духоўныя здабыткі беларускай культуры, падцвярджае таленавітасць нашага народа. Выкарыстанне яе ў рабоце дашкольных устаноў на занятках па выяўленчым мастацтве і мастацкай працы спрыяе фарміраванню творчай актыўнай асобы, якая будзе прадаўжальнікам народных традыцый (Б.М.Маршак, В.А. Сілівон, Л.Б. Гаруновіч, Т.Б. Брацкая і інш..).

Таксама даследчыкі прапануюць такія формы, як экскурсіі ў краязнаўчы музей, дзе захоўваюцца народныя цацкі, арганізацыю сустрэчы з народным майстрам, прагляд дыяфільма “Старадаўнія беларускія цацкі”, альбомаў, рэпрадукцый.

Вельмі плённым з'яўляецца непасрэдны ўдзел дзяцей у вырабе тых ці іншых рукатворных цацак з гліны, саломы, драўніны і іншых прыродных матэрыялаў. Работа з гэтымі матэрыяламі развівае працоўныя навыкі і творчыя здольнасці дзяцей, абуджае фантазію і ініцыятыву, садзейнічае развіццю лагічнага і вобразнага мыслення, эстэтычных адносін да зместу сваёй дзейнасці, праяўленню цікавасці да народнай культуры [7, 42].

Тэхналогіі выкарыстання народнай цацкі ў адукацыйным працэсе ўстановы дашкольнай адукацыі накіраваны на фарміраванне творчай актыўнасці выхаванцаў. Працэс фарміравання творчай актыўнасці складаецца з трох арганічна звязаных этапаў.

☐ **Першы этап (падрыхтоўчы).**

У працэсе адукацыйнай дзейнасці прадугледжваецца:

☐ азнаямленне дашкольнікаў малодшых груп з творамі беларускага народнага мастацтва, вераваннямі і звычаямі беларускага народа, звязанымі з народнай цацкай,

☐ стымуляванне жадання займацца мастацкай творчасцю у духу лепшых традыцый народных майстроў Беларусі.

Асноўнымі формамі працы на дадзеным этапе з'яўляюцца інтэграваныя заняткі.

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ